

Bevillingsregler

Nedenstående bevillingsregler er tiltrådt af Borgerrepræsentationen ved årsbudgettets vedtagelse og gælder for årets budget.

1. Bevillinger, bevillingsniveau, og tillægsbevillinger

En *bevilling* er en bemyndigelse fra Borgerrepræsentationen til at afholde udgifter eller modtage indtægter inden for de fastsatte økonomiske rammer og i overensstemmelse med de vilkår, hvorunder bevillingen er givet. Der kan ikke afholdes udgifter eller modtages indtægter, uden at der foreligger en bevilling på budgettet eller en tillægsbevilling. Bevillingen giver alene adgang til at disponere i det år, som den vedrører, dvs. i perioden 1. januar-31. december i det pågældende år.

En bevilling omfatter – ud over et beløb – som nævnt også de vilkår, dvs. de betingelser og forudsætninger, der knytter sig til bevillingens udnyttelse. Det kan fx være pris, mængde eller dækningsgrad.

Der skal i budgettet – om hver enkelt bevilling – fremgå:

- Hvilket udvalg (eller administrativ enhed) bevillingen er givet til
- Hvilke aktiviteter bevillingen omfatter, afgrænset ud fra Velfærdsministeriets kontoplan på funktion 3. niveau
- Bevillingens beløbsmæssige størrelse
- Hvilke betingelser og forudsætninger der gælder for bevillingens udnyttelse

Bevillinger gives i Københavns Kommune som udgangspunkt som nettobevillinger. Dvs., at der kan afholdes større udgifter end forudsat i budgettet, hvis der modtages tilsvarende større indtægter. Borgerrepræsentationen tager alene bevillingsmæssig stilling til størrelsen af nettodriftsudgifterne, det vil sige udgifter fratrukket indtægter. Det er udvalgenes ansvar at beregne, størrelsen af udgifter og indtægter, der er grundlaget for nettobevillingerne.

Anlægsbevillinger gives dog som bruttobevillinger. Dvs., at der gives selvstændige indtægts- og udgiftsbevillinger, som hver for sig skal overholdes. Merindtægter på en anlægsbevilling giver således ikke adgang til at afholde merudgifter, før der er givet en tillægsbevilling.

Driftsbevillinger er etårige. Anlægsbevillinger kan være et- eller flerårige.

Sammen med årsbudgettet vedtages en flerårsoversigt, der indeholder budgetoverslag for en periode på 3 år. Formålet er at sikre, at der sker en vurdering af de langsigtede virkninger, som beslutninger i årsbudgettet er udtryk for.

Borgerrepræsentationen skal ved årsbudgettets endelige vedtagelse som mindstekrav tage bevillingsmæssig stilling til budgettets driftsposter specificeret på udvalgsniveau.

Borgerrepræsentationen skal ved årsbudgettets endelige vedtagelse som mindstekrav tage stilling til budgettets rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder specificeret på udvalgsniveau.

For de finansielle poster under hovedkonto 7 og 8 skal Borgerrepræsentationen ved årsbudgettets endelige vedtagelse som mindstekrav tage bevillingsmæssig stilling til:

- Alle renteindtægter under ét – funktionerne 7.22.05-7.35.35.
  - Alle renteudgifterne under ét – funktionerne 7.35.30-7.55.76.
  - Afdrag på udlån under ét – funktionerne 8.32.20-8.32.27.
  - Afdrag på optagne lån under ét – funktionerne 8.55.63-8.55.78.
  - Tilskud og udligning, herunder udligning af moms under ét – funktionerne 7.62.80-7.65.87.
- Alle skatter under ét (funktionerne 7.68.90-7.68.96).

Reglerne vedrørende afgivelse af anlægsbevillinger gælder endvidere for:

- Udlån – debetsiden vedrørende funktionerne 8.32.20-8.32.27.
- Låneoptagelse – kreditsiden vedrørende funktionerne 8.55.63-8.55.78.

Bevillinger vedrørende de finansielle poster på hovedkonto 7 og 8 afgives som bruttobevillinger.

Med udgangspunkt i budgettet for 2010 betegnes årene således:

2010	2011	2012	2013
Regnskabsår/ budgetår	Budgetoverslagsår 1 - BO1	Budgetoverslagsår 2 – BO2	Budgetoverslagsår 3- BO3

Bevillingsniveauet bør generelt fastsættes højt. Dette gøres for at sikre fleksibilitet og smidighed i forbindelse med den daglige håndtering af bevillingen samt tillægsbevilling i forhold til Borgerrepræsentationen.

Ved fastlæggelsen af detaljeringsgraden for beskrivelserne i budgettet tages der som hovedregel udgangspunkt i oplysninger om bruttobeløb på et specifikationsniveau svarende til funktion 3. niveau i Velfærdsministeriets autoriserede kontoplan, der findes på nettet på adressen <http://www.im.dk/im/site.aspx?p=2776>).

Udvalgene udarbejder selv bevillingerne og fastsætter bevillingsniveauet. Bevillingerne vedtages af Borgerrepræsentationen i forbindelse med vedtagelsen af budgettet.

En bevilling er bindende.

Der kan derfor kun gennemføres dispositioner, der medfører væsentlige beløbsmæssige afvigelser fra bevillingen, eller i øvrigt foretages dispositioner, der ikke er i overensstemmelse med de givne bevillinger, efter at der er indhentet en tillægsbevilling fra Borgerrepræsentationen.

Borgerrepræsentationen skal, før der disponeres – enten i budgettet eller ved særskilt sag – godkende:

- Dispositioner, der medfører væsentlige beløbsmæssige afvigelser fra givne bevillinger.
- Dispositioner, der væsentligt ændrer forudsætningerne for en bevilling, uanset om der sker ændringer i beløbsmæssige forhold.
- Nye aktiviteter, som har principiel karakter, eller som har væsentlige konsekvenser ud over budgetåret.

- Konkrete dispositioner, som ændrer tidligere beslutninger i Borgerrepræsentationen.
- Anlægsbevillinger. Uanset at et anlæg finansieres af rådighedsbeløb, der er afsat på budgettet for det pågældende år, kræves en selvstændig anlægsbevilling enten ved vedtagelse af budgettet eller ved særskilt beslutning i Borgerrepræsentationen.
- Låneoptagelse.
- Långivning.
- Anskaffelser, der leasingfinansieres, såfremt de erstatter anskaffelser, der ellers skulle have været forelagt Borgerrepræsentationen.
- Visse ændringer af priser, mængder og dækningsgarder, jf. afsnit 3.1.
- Deponering i forbindelse med indgåelse af lejeaftaler.

En *tillægsbevilling* er en beslutning om fravigelse af det vedtagne budget. Tillægsbevillinger kan gives til alle bevillingstyper og på alle styringsområder.

Begrundelsen for at søge tillægsbevilling kan være iværksættelse af nye aktiviteter eller ændringer i forudsætningerne for det vedtagne budget.

En tillægsbevilling kan bestå i en forøgelse eller reduktion af en bevilling, herunder ved flytning af midler mellem to bevillinger i eget udvalg eller mellem to udvalg eller en ændring af bevillingens formål.

Som eksempler på dispositioner, der kræver tillægsbevilling, kan nævnes:

- Omplaceringer mellem bevillinger i et udvalg eller mellem udvalg.
- Overførsler fra et budgetår til følgende år.
- Interne lån.
- Udmøntning af puljer.
- Efterregulering.
- Større sammenhængende vedligeholdelsesarbejder og anskaffelser, hvor udgiften overstiger 5 mio. kr.
- Foranstaltninger, der indebærer overskridelser af en drift eller anlægsbevilling.

Alle udvalg kan ansøge Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen om en tillægsbevilling til budgettet.

Hovedreglen er, at forvaltningerne udarbejder indstilling til eget udvalg og Borgerrepræsentationen om en tillægsbevilling. Udvalget videresender indstillingen til Økonomiudvalget, der afgiver en erklæring om sagen efter § 12, stk. 5, i kommunens styrelsesvedtægt ("§ 12- erklæring") til Borgerrepræsentationen, hvorefter sagen forelægges for Borgerrepræsentationen.

2. Styringsområder og bevillingstyper

I Københavns Kommunes budget henføres udgifter og indtægter til forskellige styringsområder og bevillingstyper.

Hovedreglen er, at en bevilling er tilknyttet et styringsområde, men én bevilling kan omfatte udgifter og indtægter inden for flere styringsområder

Udgifter og indtægter i Københavns Kommune henføres til følgende styringsområder:

- Rammebelagt drift.
- Efterspørgselsstyrede service.
- Efterspørgselsstyrede overførsler.
- Anlæg.

Udgifter og indtægter opdeles endvidere i følgende grupper:

- Drift
- Anlægsbevilling
- Rådighedsbeløb
- Finansposter

2.1 Styringsområder

En aktivitets placering under de forskellige styringsområder har betydning for såvel den økonomiske som aktivitetsmæssige styring i årets løb. Det skyldes, at der til hvert styringsområde er tilknyttet forskellige betingelser og forudsætninger.

- **Rammebelagt drift**
Rammestyrede områder omfatter driftsudgifter og -indtægter indenfor de områder, som ikke er efterspørgselsstyrede, fx kultur- og idrætstilbud, miljøopgaver, vejvæsen og administration.

På de rammestyrede områder er de vigtigste styringsparametre pris og mængde for at sikre overholdelsen af bevillingen.

- **Efterspørgselsstyret service**
Efterspørgselsstyrede serviceområder omfatter driftsudgifter og -indtægter indenfor de demografifafhængige serviceområder, fx dagpasning, folkeskole og specialundervisning, hjemmehjælp og ældrepleje.

På de efterspørgselsstyrede serviceområder er det vigtigste styringsparameter prisen. Dette skyldes, at de efterspørgselsstyrede serviceområder kan blive efterreguleret i løbet af budgetåret i forhold til udviklingen i målgruppen.

- **Efterspørgselsstyrede overførsler**
De efterspørgselsstyrede overførselsområder omfatter to hovedområder. Dels de efterspørgselsstyrede overførsler som bl.a. sygedagpenge, kontanthjælp, førtidspension og boligstøtte, som er vanskeligt styrbare, og dels den beskæftigelsesrettede indsats, som er delvist styrbar. Sidstnævnte er samlet i en særlig underbevilling benævnt efterspørgselsstyret indsats.

Idet priserne på de efterspørgselsstyrede overførsler typisk er lovbestemt, er det vigtigste styringsparameter mængden. Hovedparten af udgiftsområderne på de efterspørgselsstyrede overførsler er omfattet af budgetgarantien¹.

---

¹Budgetgarantien er en garanti af de kommunale udgifter under ét

For den efterspørgselsstyrede indsats er både priser og mængder centrale styringsparametre. For efterspørgselsstyret indsats gælder der, jf. beslutningen BR 371/07, særlige styringsprincipper.

- **Anlæg**
Anlægsområdet omfatter kommunens anlægsudgifter og indtægter.

På anlægsområdet er de vigtigste styringsparametre pris og mængde for at sikre overholdelsen af bevillingen. Der vil for nogle anlægsarbejder typisk være tale om én pris og én mængde pr. anlægsprojekt. For andre anlægsarbejder vil der typisk kunne angives fx en pris pr. plads samt en tilsvarende mængde.

2.2 Bevillingstyper

Posterne på Københavns Kommunes budget kan henføres til 4 bevillingstyper:

- **Drift**
Drift vedrører driftsindtægter og -udgifter samt statsrefusioner. Omfatter blandt andet driftsvirksomhed, dvs. aflønning af personale, afholdelse af de med driftsvirksomheden forbundne udgifter, herunder køb af varer og tjenesteydelser, anskaffelse af materiel og drift af bygninger. Herudover omfatter bevillingstypen kommunale tilskud og lån. Se i øvrigt nedenfor om sondringen mellem drift og anlæg.

Bevillinger under drift er etårige og er nettobevillinger.

Bevillinger til drift kan gives som *betingede driftsbevillinger*, der er særligt øremærkede beløb under driftsbevillinger. Det kan fx være bevillinger til særlige projekter, puljer, vedligeholdelsesarbejder eller andre konkrete aktiviteter. Inden at et udvalg kan udnytte en betinget driftsbevilling skal Borgerrepræsentationen godkende en særskilt indstilling. Betingede driftsbevillinger kan være flerårige, men finansieres af de etårige driftsbevillinger på årsbudgetterne. Forskydninger i projekter mv. kan derfor betyde, at udvalget skal ansøge Borgerrepræsentationen om overførsel mellem budgetårene.

- **Anlægsbevillinger**

Anlægsbevillinger gives til afhændelse, erhvervelse, renovering eller konstruktion af bygninger og anlæg. Se i øvrigt nedenfor om sondringen mellem drift og anlæg.

Anlægsbevillinger kan være ét eller flerårige.

Anlægsbevillinger gives som bruttobevillinger.

Det er en betingelse for igangsætning af et anlægsarbejde, at der i årsbudgettet er afsat en anlægsbevilling eller et rådighedsbeløb. Tidsmæssige forskydninger i anlægsprojekter kan medføre, at udvalget skal ansøge Borgerrepræsentationen om overførsel mellem budgetårene.

Der er mulighed for at give anlægsbevillinger i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet og giver i givet fald umiddelbart adgang til at disponere inden for det afsatte beløb. Ellers gives anlægsbevillinger ved konkret beslutning til Borgerrepræsentationen og finansieres af de i budgettet afsatte rådighedsbeløb.

Som udgangspunkt skal der gives en særskilt anlægsbevilling til hvert enkelt anlægsarbejde.

Der er mulighed for at slå flere anlægsarbejder sammen i én anlægsbevilling, såfremt det drejer sig om mindre, ensartede anlægsprojekter. Der vil kunne gives sådanne rammebevillinger til anlægsarbejder, der er af beløbsmæssigt mindre omfang, er nært beslægtede, dvs. af samme projekttype, og enten alle afsluttes inden for det pågældende budgetår eller udgør veldefinerede projekter. Alle tre betingelser skal være opfyldt for den enkelte rammebevilling. Anlægsbevillinger, der gives som rammebevillinger, er i budgettet markeret med *.

At et projekt stjernemarkeres medfører, at det nævnte projekt og det beløb som står oplyst ved *-markeringen, udmøntes til det nævnte formål i forbindelse med Borgerrepræsentationens vedtagelse af budgettet.

Med brugen af *-markering er der behov for at de specifikke stjernemarkerede projekter oplystes og dette skal i budgetforslaget og vedtaget budget fremgå af investeringsoversigten. Af de bevillingstabeller, som vedrører anlæg, skal der under hvert udvalg ske en opdeling, så bevillingens rådighedsbeløb fremgår, og herunder skal anlægsbevillinger og beløb med *-markering ligeledes fremgå.

Anlægsbevillingen til et anlægsarbejde knyttes til de beløbsmæssige og materielle forudsætninger, som Borgerrepræsentationen tager stilling til i forbindelse med vurderingen og behandlingen af det samlede anlægsarbejde. En anlægsbevilling knytter sig altså til det samlede anlægsarbejde, hvad enten dette påregnes at strække sig over ét eller flere år.

Udvalgene kan begynde projekteringen af et anlægsprojekt, inden Borgerrepræsentationen har godkendt anlægsbevillingen.

Afsættelse af beløb til større anlægsprojekter kan ske, ved at der afsættes en anlægsbevilling til projektering og et rådighedsbeløb til selve anlægget. Rådighedsbeløbet skal udmøntes ved særskilt sag til Borgerrepræsentationen efter de almindelige regler.

- Rådighedsbeløb

Anvendes til finansiering af anlægsudgifter.

Inden rådighedsbeløbsbevillingen kan anvendes, skal Borgerrepræsentationen godkende, at det konkrete anlægsprojekt kan iværksættes. En rådighedsbeløbsbevilling giver med andre ord ikke i sig selv adgang til at afholde udgifter. Til rådighedsbeløb opført i bevillingsoversigten, der ikke er blevet udmøntet med en anlægsbevilling, er der således ikke knyttet en bevilling til, men har en finansiel funktion.

- Finansposter

Anvendes i forbindelse med finansielle poster som fx renter, lån og afdrag, skatter og finansforskydninger.

Sondringen mellem drifts- og anlægsbevillinger:

Det er ikke muligt - og næppe heller hensigtsmæssigt - at give en udtømmende beskrivelse af de forhold, der må indgå i overvejelserne om valget mellem at henføre en udgift eller indtægt til drift eller anlæg. Dette vil nemlig i vidt omfang bero på den konkrete situation. Der kan således være eksempler på aktiviteter eller anskaffelser, som det i nogle situationer vil være mest nærliggende at henføre til driftssiden - i andre til anlægssiden.

Som nogle mere generelle forhold, der må indgå i overvejelserne om sondringen mellem driftsudgifter og anlægsudgifter skal peges på følgende:

- En vurdering af udgiftens størrelse og karakter (type) i forhold til den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
- En vurdering af, om der som følge af udgiften sker en væsentlig ændring i den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
- Styringsmæssige overvejelser, jf. det ovenfor anførte
- Nybyggeri af større omfang bør altid henføres til anlægssiden
- Udgifter til ombygning, renovering m.v. vedrørende lejede lokaler bør som hovedregel henføres til driftssiden. Der kan dog forekomme situationer, hvor lejemålets længde og udgiftens størrelse kan begrunde en henføring til anlægssiden.

I tilfælde, hvor sondringen mellem drifts- og anlægsudgifter giver anledning til tvivl kan bl.a. henvises til de for staten gældende regler, som er fastsat i Finansministeriets økonomisk-administrative vejledning (www.oav.dk) og til Velfærdsministeriets budget- og regnskabssystem (<http://www.im.dk/im/site.aspx?p=2776>).

2.3 Sammenhæng mellem styringsområder og bevillingstyper

I nedenstående tabel anføres, hvilke udgifter og indtægter der henføres til hvilke styringsområder, og hvilke bevillingstyper styringsområderne har sammenhæng med.

Styringsområder	Bevillinger
Rammebelagt drift	Drift
Efterspørgselsstyret service	Drift
Efterspørgselsstyrede overførsler	Drift
Anlæg	Rådighedsbeløb Anlægsbevillinger

3. Budgetperioder og betegnelser

Når vi er i året 2009, er indeværende år forstået som budgetåret (eller regnskabsåret). I 2009 udarbejdes budgettet for 2010 og de 3 efterfølgende overslagsår. Når der derfor refereres til budgetåret er det indeværende år.

Budgetlægningsfasen er den periode hvor budgettet udarbejdes og fastlægges. Dette sker året før selve budgettet gør sig gældende.

Budgetopfølgingsfasen er derimod i selve budgetåret. Opfølgning på budget 2009 sker løbende i 2009. De nærmere faser af budgetopfølgningen beskrives i et senere afsnit.

Det vil sige i 2009 udarbejdes budgettet for 2010 og de 3 overslagsår samtidig med at der i løbet af 2009 anvendes midler af budget 2009 og følges op på budget 2009.

3.1 Bevillingsbindinger

Der er en række bindinger i forhold til, hvilke ændringer i priser, mængder og dækningsgrader som hhv. fagudvalget og Økonomiudvalget/Borgerrepræsentationen må træffe.

Der kan flyttes mellem styringsområder, men bortset fra flytningerne mellem Rammebelagt drift og Efterspørgselsstyrede serviceområde, skal alle flytninger mellem styringsområder godkendes af Økonomiudvalget/Borgerrepræsentationen.

Bindingerne er forskellige inden for styringsområderne, hvilket fremgår af nedenstående tabel.

Bevillingsbindinger		
Styringsområder i budgettet	Ændringer som fagudvalg selv kan beslutte	Ændringer som skal godkendes af ØU/BR
Rammebelagt drift	Fagudvalget kan selv beslutte omflytninger inden for en bevilling. Såfremt der på én bevilling er såvel rammebelagt drift som anlæg kan fagudvalget dog ikke selv beslutte omflytninger i mellem de 2 styringsområder. Fagudvalget kan inden for en bevilling selv beslutte ændringer i priser og mængder.	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem bevillinger.
Efterspørgselsstyrede serviceområder	Fagudvalget kan selv beslutte omflytninger inden for en bevilling. Fagudvalget kan inden for en bevilling selv beslutte ændringer i priser og mængder.	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem bevillinger. ØU/BR skal godkende ændringer i priser, mængder og dækningsgrader når der flyttes midler mellem bevillinger. ØU og BR skal dog ikke godkende ændringer i priser og mængder, såfremt ændringerne er af mindre væsentlig karakter eller følger af tekniske reguleringer mv.

Efterspørgselsstyrede overførsler	Der kan ikke flyttes mellem bevillinger. For underbevillingen <i>efterspørgselsstyret indsats</i> gælder, at der må omprioriteres inden for underbevillingen.	ØU og BR skal godkende omflytninger mellem bevillinger
Anlæg		Omflytning mellem anlæg og drift skal godkendes af ØU/BR.

4. Omplaceringer

En omplacering er, når midler flyttes mellem bevillinger eller mellem styringsområder i budgetåret. I afsnit 3 er det beskrevet hvornår Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen skal godkende omplaceringen.

Sker der væsentlige ændringer af prisen og/eller mængden, hvilket vil sige serviceniveauet grundet omplaceringen, skal dette beskrives i økonomiafsnittet i sagen, der forelægges de politiske udvalg.

Ved væsentlige ændringer forstås hvor f.eks. enhedsprisen eller mængden ændrer sig med +/- 15 pct.

4.1 Overførsler mellem årene

For at sikre den nødvendige fleksibilitet samt mulighed for hensigtsmæssig økonomisk styring mellem årene og undgå uhensigtsmæssig brug af eventuelle mindreforbrug, har udvalgene mulighed for at overføre budgetmidler mellem årene.

Overførsler sker ved tillægsbevilling til budgettet efter konkret stillingtagen af Borgerrepræsentationen.

Der gælder følgende hovedregler for forvaltningernes overførselsadgang:

Et mindreforbrug i et regnskabsår på det rammestyrede område og efterspørgselsstyrede serviceområde kan overføres til det følgende budgetår eller indarbejdes i rammerne i overslagsårene, forudsat at den samlede budgetramme for udvalget overholdes i regnskabsåret.

Et merforbrug i et regnskabsår på det rammestyrede område og efterspørgselsstyrede serviceområde skal tilbagebetales i det efterfølgende år af udvalget.

Hvis et udvalg ved opgørelse af regnskabet har et merforbrug, som ikke kan tilbagebetales i det følgende år, kan tilbagebetalingsperioden forlænges ved, at udvalget anmoder Borgerrepræsentationen om et internt lån. Den maksimale lånetid for et internt lån er 6 år, såfremt der ikke foreligger særlige forhold, som taler for en længere låneperiode.

Borgerrepræsentationen vurderer overførselsadgangen i lyset af muligheden for at foretage en prioritering af udgifter og finansiering, samt under hensyntagen til kommunens overordnede økonomiske situation, herunder kommunens forpligtelse til at opfylde statsligt fastsatte krav. På baggrund af dette kan udvalgene forvente at få følgende beløb overført:

- Opsparing i decentrale institutioner på det efterspørgselsstyrede serviceområde og

institutioner med brugerbestyrelser, bosteder for handicappede og psykisk syge samt døgninstitutioner for børn og unge. Det omfatter bl.a. daginstitutioner, skoler, fritidshjem og medborgerhuse.

- Beløb på det takstfinansierede område

Derimod kan følgende beløb ikke forventes overført:

- Mindreforbrug på områder, der i budgettet er lånefinansieret eller indgår som en del af kommunens samlede låneramme, hvor mindreforbruget som udgangspunkt i stedet anvendes til at reducere låneoptagelse det følgende år. Dette gælder p.t. byfornyelse
- Sparede driftsmidler som følge af, at anlæg ikke er opført som forudsat
- Mer-/mindreforbrug på de efterspørgselsstyrede overførsler og finansposterne
- Mer-/mindreforbrug på barselsfonden og forsikringsordningerne, hvor disse reguleres over kassen
- Indtægter fra ejendomssalg
- Særlig puljer til bestemte enkeltstående formål i et enkelt budgetår, f.eks. valg, særlige festligheder som kongeligt bryllup mv.
- Økonomiudvalgets pulje til uforudsete udgifter

Der gennemføres to årlige overførselssager: En tidlig sag i forbindelse med udvalgenes sidste regnskabsprognose samt en overførselssag i forbindelse med behandlingen af regnskabet.

For yderligere information om kommunens regler for overførselsbevillinger henvises til kommunens overførselsregler (ØU 43/05) og (ØU 438/05).

5. Efterregulering

På de efterspørgselsstyrede serviceområder vil der efter politisk beslutning i Borgerrepræsentationen ske en årlig efterregulering af udvalgenes budgetter i forhold til udviklingen i målgruppen til ydelserne.

Efterreguleringen følger af, at budgettet til de efterspørgselsstyrede serviceområder er givet ud fra en fast pris og mængde fastsat ud fra en forventet befolkningsudvikling.

Befolkningsprognoser udarbejdes i Københavns Kommune en gang årligt i marts måned. Det er dermed den seneste befolkningsprognose fra året før som ligger til grund for beregningen af de efterspørgselsstyrede områder i næste års budget. De efterspørgselsstyrede serviceområder vil derfor blive efterreguleret med befolkningsprognosen i selve budgetåret.

Af nedenstående tabel fremgår et eksempel på, hvornår udvalgenes budgetter efterreguleres eller justeres i forhold til befolkningsprognosen.

ÅR 2009	Januar	April	Maj/Juni
---------	--------	-------	----------

Efterregulering af vedtaget budget 2009	-	Der fremlægges en indstilling om efterregulering på baggrund af befolkningsprognosen i april 2009.	BR tager stilling til efterreguleringen af udvalgenes budgetter.
Justering af budgetforslag 2010	I Indkaldelsescirkulæret udarbejdes ændringen i befolkningsudviklingen på baggrund af den seneste befolkningsprognose fra april 2008.	Budgetforslaget for 2010 justeres på baggrund af befolkningsprognosen i april 2009.	-

En efterregulering kan både ændre budgettet til de efterspørgselsstyrede serviceområder i en opadgående eller nedadgående retning. Ved efterreguleringen vil udvalgene enten få reguleret deres budget til de efterspørgselsstyrede områder i forhold til udviklingen i målgruppen eller der vil blive truffet en politisk beslutning om et lavere eller højere serviceniveau.

Efterreguleringen af udvalgenes budgetter på de efterspørgselsstyrede serviceområder i budgetåret sker efter politisk behandling i Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen i juni/august.

6. Budgetopfølgning

I årets løb følges der op på de bevillinger, budgetbeløb, betingelser og forudsætninger som er beskrevet i budgettet (jf. afsnit 1 om definition af bevilling). Ved udarbejdelse af budgettet skal udvalget derfor sikre, at der løbende kan følges op på udvalgets budgetforudsætninger.

Budgetopfølgningen til Økonomiudvalget fungerer efter 4 hovedprincipper:

- Gennemsigtighed på alle områder
- Forudsigelighed
- Ensartethed
- Decentralt ansvar for budgetoverholdelse

Budgetopfølgningen sker tre gange årligt til Økonomiudvalget (april, august og oktober) med fokus på risikoområder. Reglerne for budgetopfølgningen er beskrevet i et prognosecirkulære, der godkendes af Økonomiudvalget.

7. Øvrige bevillingsmæssige forhold

Der gælder særlige forhold, når bevillinger anvendes på en måde, der kan have økonomiske konsekvenser for kommunen udover det umiddelbart anvendte beløb. Det kan fx være anvendelse af beløb, hvorved et udvalg påtager sig en risiko, binder kommunen økonomisk frem i tid eller lignende.

Sådanne særlige forhold gælder:

Tilskud fra fonde og lignende

Tilskud fra EU-fonde, andre fonde og lignende til projekter af typisk kommunal interesse, kan søges og anvendes udenfor budgettet. Borgerrepræsentationen skal i særlige tilfælde godkende – fx hvis

der er tale om meget store projekter eller projekter, der kan have økonomiske konsekvenser for kommunen.

I forbindelse med tilskudsfinansierede projekter, arbejde for andre mv. kan det enkelte udvalg garantere for arbejdets gennemførelse og lignende. Såfremt der påtages risiko for et større beløb end 5 mio. kr. skal sagen forelægges for Borgerrepræsentationen.

Kommunale tilskud, lån, underskudsgarantier m.v.

Kommunale tilskud, lån, underskudsgarantier eller gaver skal afholdes indenfor bevillingen. Alle låneoptagelser skal godkendes af Borgerrepræsentationen. Der kan således ikke afgives underskudsgaranti, hvis der ikke er dækning for beløbet indenfor årets bevilling.

Borgerrepræsentationen skal i særlige tilfælde godkende – fx hvis der er tale om væsentlige tilskud eller tilskud, der har eller kan have økonomiske konsekvenser for kommunen.

Det udvalg, som giver et kommunalt tilskud eller lignende, skal sikre, at modtageren dokumenterer, at tilskuddet bliver anvendt i overensstemmelse med de forudsætninger, tilskuddet er givet under. Dokumentationen kan fx ske gennem aflæggelse af revisionspåregnede regnskaber (jf. i øvrigt kommunens regler for god tilskudsadministration).

Garantiforpligtelser

Når der stilles garantier til henholdsvis lån til støttet byggeri samt sanerings- og byfornyelseslån skal garantien forelægges Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen.

Kommunens garantiforpligtelser skal fremgå af regnskabet.

8. Indgåelse af lejekontrakter og kommunens deponeringsregler

Alle lejemål i Københavns Kommune indgås af Københavns Ejendomme. Alle lejemål indgået med privat udlejer skal godkendes af Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen, da kommunen bindes økonomiske frem i tiden.

Når kommunen indgår lejemål med privat udlejer skal kommunen deponere et beløb, der svarer til lejemålets ejendomsværdi. Formålet med lovgivningen er at sidestille leje af ejendom med køb eller opførelse af en ejendom.

Når Borgerrepræsentationen godkender indgåelsen af et nyt privat lejemål, skal der anvises kasse-mæssig dækning for det deponerede beløb.

Når kommunen indgår midlertidige lejemål med varighed på under 3 år kan Velfærdsministeriet give Københavns Kommune dispensation for at deponere. Ansøgning om dispensation sker igennem Økonomiforvaltningen, Center for Økonomi.

- Lejeaftaler op til 1 år

Der skal ikke ansøges om dispensation, da den opnås automatisk, da lejeaftalen er under 1 år.

- Lejeaftaler op til 2 år

Der skal indsendes dispensation til ministeriet. Det er rimeligt sikkert, at ministeriet beviliger dispensationen.

- Lejeaftaler op til 3 år.

Der skal indsendes dispensation til ministeriet. Det er usikkert, om ministeriet bevilliger dispensationen. Det afhænger af den konkrete sag, da alle sager vurderes individuelt.

Størrelsen på deponeringen opgøres som den højeste af:

- Seneste offentlige ejendomsvurdering
- Udlejers anskaffelsespris inkl. moms

Såfremt udlejers anskaffelsespris ikke er kendt anvendes seneste offentlige ejendomsvurdering som beregningsgrundlag.

Skal der lejes i nybyggeri, der endnu ikke er offentligt vurderet anvendes udlejers opførelsesudgifter inkl. moms som beregningsgrundlag.

Skal der lejes i byggeri, der endnu ikke er opført anvendes udlejers opførelsesudgifter inkl. moms som beregningsgrundlag. Deponeringen kan opdeles i de år ejendommen bygges svarende til opførelsesudgifterne i de pågældende år.

Lejes kun en del af en ejendom, beregnes deponeringsbeløbet forholdsmæssigt på baggrund af lejede kvadratmeter og ejendommens samlede erhvervs- og boligareal.

Deponeringsbeløb = (samlet ejendomsværdi/samlet m²) * m², der lejes.

Alle oplysninger til at beregne deponeringsbeløb kan findes på www.ois.dk

Såfremt udlejer i forbindelse med indgåelse af lejekontrakten eller senere forbedrer lejemålet udover almindelig vedligeholdelse, skal udgifterne til forbedringen medtages i deponeringsbeløbet. Dette skal ske uanset om der sker ændringer i huslejen og/eller ejendomsvurderingen stiger.

Kommunen kan reducere/modregne deponeringsbeløbet, såfremt der opsiges et privat lejemål i kommunen, og der indgås en ny lejeaftale indenfor det samme regnskabsår eller senest den 31. marts i det efterfølgende regnskabsår.

Ved opsigelse af lejemål, hvor der ikke indgås et nyt lejemål, frigives deponeringen. Beløbet tilfalder kommunekassen.

Eksempel:

- En ejendoms seneste offentlige vurdering er 12 mio. kr.
- Anskaffelsesprisen inkl. moms er opgjort til 9,4 mio. kr.
- Ejendommens samlede antal m² er 155 m² erhvervsareal og 512 m² boligareal i alt 667 m².
- Antal lejede m² er 197 m².

Deponeringsbeløbet udregnes på baggrund af den seneste offentlige vurdering, da den er højere end anskaffelsesprisen.

$(12 \text{ mio. kr.} / 667 \text{ m}^2) * 197 \text{ m}^2 = 3.544.228 \text{ kr.}$ i deponeringsbeløb

Eksempel:

Udlejer forbedrer lejemålet i ovenstående eksempel med 1,5 mio. kr. i forbindelse med indflytning. Forbedringerne er ikke en del af den almindelige vedligeholdelse. Der skal derfor deponeres 1,5 mio. kr. ud over de 3,5 mio. kr.. Deponering i alt 5.044.228 kr.

Eksempel:

Den 1. maj opsiges privat lejemål, hvor anskaffelsesprisen er ukendt og den seneste offentlige vurdering er 2,2 mio. kr.

1. februar året efter indgås nyt lejemål fra ovenstående eksempel, hvor deponeringsbeløbet er opgjort til 3.544.228 kr.

Deponeringsbeløbet kan reduceres ved at anvende modregningsadgangen og deponeringsbeløbet reduceres til $3.544.228 - 2.200.000 = 1.344.228$ kr.

9. Eventuelle afvigelser fra bevillingsreglerne

Der kan være konkrete sager og beslutninger vedtaget i Borgerrepræsentationen, som afviger fra Københavns Kommunes gældende bevillingsregler. I så fald er det de konkrete sager og beslutninger, som gør sig gældende.